

بررسی فقهی - حقوقی جایگاه ولی فقیه در تقنین

مؤلف: کاوه احمدی

www.ketab.ir

انتشارات به پویش

سرشناسه	: احمدی، کاوه، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی فقهی - حقوقی جایگاه ولی فقیه در تقنین/مؤلف کاوه احمدی؛ ویراستار بیتا گل محمدنیا
مشخصات نشر	: تهران: به پویش، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ص.
شابک	: 978-600-825853-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۱۳ - ۱۲۰.
موضوع	: ولایت فقیه
موضوع	: Wilayat al-faqih
موضوع	: ولایت فقیه-- جنبه‌های قرآنی
موضوع	: Wilayat al-faqih-- Qur'anic teaching
موضوع	: مشروعیت حکومت
موضوع	: Legitimacy of governments
رده بندی کنگره	: BP۲۲۳/۸
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۲۰۴۹۲۰

بررسی فقهی - حقوقی جایگاه ولی فقیه در تقنین

مؤلف: کاوه احمدی

ناشر: انتشارات به پویش

ویراستار: بیتا گل محمدنیا

تدوین: لیلا فرخزاد

طراحی جلد و صفحه آرایی: محسن نوروزی - احمد یدالهی

چاپ اول: ۱۳۹۹

قیمت ۳۰۰۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۵۸-۵۳-۷

آدرس انتشارات: تهران، خیابان کریمخان زند، خیابان ماهشهر، کوچه شهید ملکیان، پالک ۱۶، طبقه

چهارم، ۸۸۸۶۳۹۶۱

۱	چکیده.....
	فصل اول : کلیات و ادبیات تحقیق
۳	۱-۱ مقدمه.....
۵	۲-۱ بیان مساله.....
۸	۳-۱ ضرورت انجام تحقیق.....
۹	۴-۱ اهداف پژوهش.....
۹	۱-۴-۱ هدف کلی.....
۹	۲-۴-۱ اهداف جزئی.....
۹	۵-۱ سوالات تحقیق.....
۹	۱-۵-۱ سوال اصلی.....
۹	۲-۵-۱ سوال فرعی.....
۹	۶-۱ فرضیه‌های تحقیق.....
۹	۱-۶-۱ فرضیه اصلی.....
۹	۲-۶-۱ فرضیه های فرعی.....
۱۰	۷-۱ روش تحقیق.....
۱۰	۸-۱ سوابق تحقیق.....
۱۰	۹-۱ سازماندهی تحقیق.....

فصل دوم: مفاهیم و مبانی نظری

۱۲	۱-۲ مفاهیم.....
۱۲	۱-۱-۲ ولایت.....
۱۳	۲-۱-۲ ولی فقیه.....
۱۵	۳-۱-۲ تقنین.....
۱۶	۲-۲ مبانی ولایت در عصر غیبت.....
۱۶	۱-۲-۲ ولایت فقیه در قرآن کریم.....

۳۰ ۲-۲-۲ ولایت فقیه در روایات
۳۲ ۲-۲-۳ ولایت فقیه از نظر فقها
۳۹ ۲-۲-۴ ولایت فقیه از منظر عقل
۳۸ ۳-۲ مشروعیت ولایت فقیه
۴۶ ۴-۲ استمرار نیابت فقها
۴۶ ۲-۴-۱ دلیل عقلی محض
۴۵ ۲-۴-۲ دلیل نقلی محض
۴۶ ۲-۴-۳ دلایل متکی بر عقل و نقل
۴۷ ۵-۲ مشروعیت حکومت در فقه اسلامی
۴۸ ۶-۲ مطلقه بودن ولایت فقیه
۵۲ ۷-۲ مشروعیت احکام حکومتی ولایت فقیه

فصل سوم: عناوین احکام اولیه و ثانویه و جایگاه تقنین در این احکام

۵۶ ۱-۳ تقنین
۵۶ ۳-۱-۱ قانون تکوینی
۵۷ ۳-۱-۲ قانون تشریحی
۵۸ ۳-۱-۳ قانون در اسلام
۵۸ ۳-۱-۴ رابطه ی قوانین تکوین و تشریح در اسلام
۵۹ ۳-۲ اقسام قانون گذاری در اسلام
۶۰ ۳-۳ نقش فقیه در قانون گذاری در اسلام
۶۱ ۳-۴ نقش امت در قانون گذاری
۶۲ ۳-۵ تاریخچه ی قانون اساسی در جهان
۶۲ ۳-۶ نگاهی به سابقه ی قانون اساسی در ایران
۶۳ ۳-۷ بازنگری در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۶۴ ۳-۸ احکام و موازین اسلامی
۶۴ ۳-۸-۱ احکام اولیه
۶۵ ۳-۸-۲ احکام ثانویه
۶۷ ۳-۸-۳ احکام حکومتی
۷۰ ۹-۳ اهمیت احکام ثانوی در اداره امور جامعه و مسائل کشوری
۶۸ ۱۰-۳ اهمیت قواعد ثانوی در یک نظام حقوقی

۷۲	۱-۱۰-۳ تلطیف قواعد حقوقی.....
۷۲	۲-۱۰-۳ تعدیل قواعد حقوقی.....
۷۳	۱۱-۳ نحوه تکوین قواعد ثانوی در حقوق ایران.....
۷۳	۱-۱۱-۳ مرجعیت مجلس شورای اسلامی در تقنین قواعد ثانوی.....
۷۳	۲-۱۱-۳ مشارکت مجمع تشخیص مصلحت در تقنین قواعد ثانوی.....
۷۵	۱۲-۳ بایسته های تقنینی قواعد ثانوی.....
۷۵	۱-۱۲-۳ تقنین مشروط.....
۷۵	۱-۱-۱۲-۳ مشروط به احراز عنوان ثانوی.....
۷۶	۲-۱-۱۲-۳ مشروط به فعلیت عنوان ثانوی.....
۷۸	۳-۱-۱۲-۳ مشروط به فقدان معارض.....
۷۹	۲-۱۲-۳ تقنین محدود.....
۸۰	۱-۲-۱۲-۳ پرهیز از کثرت استثنا.....
۸۰	۲-۱۲-۳ اکتفا به حداقل.....
۸۱	۳-۲-۱۲-۳ توسل به راه منحصر.....
۸۱	۳-۱۲-۳ تقنین موقت.....

فصل چهارم: جایگاه تقنین در امور اساسی، قوانین و حقوق موضوعه

۸۵	۱-۴ حاکمیت شرع بر تقنین.....
۸۵	۱-۴-۱ نظریه مطابقت کامل قانون با احکام شرعی.....
۸۶	۲-۱-۴ نظریه عدم مغایرت قوانین با احکام شرعی.....
۸۶	۳-۱-۴ نظریه هماهنگی قوانین با احکام شرعی.....
۸۷	۴-۱-۴ نظریه ابتدای قوانین بر موازین شرعی.....
۸۸	۲-۴ نهادهای تشخیص ابتدای قوانین بر شریعت اسلامی.....
۹۰	۳-۴ ضمانت اجراها و انطباق قوانین بر شریعت اسلامی.....
۹۱	۴-۴ ابتدای مشروعیت عملکرد نظام به ولایت فقیه.....
۹۲	۵-۴ جایگاه ولی فقیه در قانون اسلام.....
۹۵	۶-۴ نظریه منطقه فراغ و تقنین.....
۹۷	۷-۴ مصلحت و تقنین.....
۱۰۰	۸-۴ نظارت رهبری بر اعمال قوای سه گانه.....

چکیده

پژوهش حاضر با هدف شناسایی فقهی- حقوقی جایگاه ولی فقیه در تقنین به انجام رسیده است. پژوهش از نوع نظری است و به روش استدلالی و استنتاجی تجزیه و تحلیل شده است. نقش محوری تفقه و اجتهاد در حکومت اسلامی آنگاه به صورت صحیح ایفا خواهد گردید که فقاهت موجود با تکیه بر اصول و قواعد فقه با به عرصه‌های اجتماعی و حکومتی گذاشته و ساختار سیاسی قدرت را در پرتو اسلام رقم زند و سکان حرکت جامعه را به سمت قرب الهی هدایت کرده و در این مسیر پر مخاطره همواره به طور مداوم نظارت نموده و سرپرستی کند. در جمهوری اسلامی ایران، اسلام، محور اصلی همه قوانین است. این اصول و مبانی با حاکمیت اصل ۴ قانون اساسی و اصل ولایت مطلقه فقیه به عنوان اسلام شناسی عادل و باتقوا و مدیر و مدبر در راس حکومت و تعیبه شورای نگهبان قانون اساسی با کارویژه انحصاری فقهای شورای نگهبان با اوصاف و شرایط فقاهت، عدالت و آگاهی به مقتضیات زمان و مسائل روز و برخورداری از صلاحیت تکلیفی برای بررسی ابتناء و انطباق قوانین و برخورداری از حق ابطال قوانین مغایر شریعت اسلامی، منحصر به فرد است. طبق موازین شرع مقدس اسلام، حکومت در درجه اول متعلق به خداوند است و سپس به برگزیدگان منصوب خدا، یعنی پیامبران الهی، ائمه معصوم و در عصر غیبت عامه فقها و به دلیل حفظ نظم، به منتخب آنان با عنوان ولی فقیه واگذار شده است. ولایت فقیه به عنوان مهم ترین و اصلی ترین نهاد نظام جمهوری اسلامی است که مطابق قانون اساسی در اعمال مستقیم و غیر مستقیم تقنین از طریق انتخاب اعضای شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام نقش بسیار مهمی دارد.

کلیدواژه ها: ولی فقیه، تقنین، رهبری، قانون اساسی، حکومت